

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egy példány ára 12 fill.
Egy óra 48 fill.
Negyedévre .. 1.40 P
Egész évre .. 5.70 P

Hirdetések megállapo-
dás szerint

HAJDÚSÁG

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN,
SZENT ANNA-UTCA
35. SZÁM.

Megjelenik minden héten

FELELŐS SZERKESZTŐ: MEISSNER KÁROLY

Politikai és társadalmi hetilap

Hajdúvármegyében nem bírják az egyházak a népiskolák egyre fokozódó terheit

A törvényhatósági bizottsághoz benyújtott indítvány követeli, hogy az iskolafenntartók kezeihez megfelelő államsegély utaltassék ki

Az utóbbi három év alatt válságos helyzetbe került a felekezeti népoktatás ügye Hajdúvármegyében. Nem bírják az egyházak a 25—50 tanerős iskolák egyre fokozódó terheit.

Az állam hibás kulturpolitika juttatta ilyen nehéz helyzetbe az iskolafenntartókat.

Megszüntette önkényüleg az állam az új tanítói állások létesítésekor kötött amaz egyezséget, — hogy az egyházaktól csak 100—100 keronát kívánt egy tanítói alapfizetéshez, a többit és a korpótiékat államsegélyből folyósította. Fizetési fokozatokba osztotta be a nem állami tanítókat is, — azokban a közoktatásügyi minisztérium léptette elő tanítóinkat, — megnyitván előttük a VII. fizetési osztály mindhárom fokozatát. Emelkedő százalékban állapította meg az egyházak hozzájárulását a tanítói alapfizetésekhez, mely némely helyen a 95 százalékot is elérte.

Ezenkívül a szorzószámot az egyházak rovására már két ízben változtatta meg.

A tanítói lakbér 250—300 pengő volt, ez most a VII. fizetési osztályban 700 pengőn felül emelkedhet.

Az országos tanítói nyugdíjilleték 24 korona volt egy állás után, ez ma 163 pengő 20 fillérré emelkedett.

Fokozott mértékben érzik a miniszteri önkényes intézkedések hatását a hajdúvármegyei nagy egyházak, ahol csekély kivétellel készpénzfizetés és lakbér van a tanítóknak s az ennek alapját képezett földbérjövödelmek leszállottak és az egyházi s iskolai adók nem folynak be.

Próbálták a nehéz helyzetbe került egyházak kölesön felvétele útján fedezni a folyton növekvő iskolai terheket. Így pl. Hajdúböszörmény 180.000 pengő, Hajdúszoboszló 76.856 pengő adósságot csinált az utóbbi két év alatt tanítók fizetéseinek a kiszolgáltatása végett, megterhelvén egyházi ingatlanait, de a tavasz óta a kölesön folyósítása fennakadt, —

sőt a bankok nemesak a kamatok, de a tőketartozás tetemes törlesztése miatt is zaklatják az egyházakat.

A tanítók legtöbb helyen hónapok óta nincsenek fizetve, a csekély államsegélyen tengődnek.

Ilyen helyzetben népes egyházaink lemondanak egymásután iskolafenntartási jogukról.

Balmazújváros már a múlt évben átadta a községnek 14 tanerős iskoláját, ugyanezt tette Hajdúszámsón a tavaszon.

Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló felajánlott iskoláit az állam szintén nem vette át, sem államsegélyeiket nem emelte, hanem a miniszter rendeletéből utasította szeptember 12-én tartott ülésében Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága az illető városokat, hogy az 1868. évi XXVIII. tc. 23. §-a értelmében, július 1-től kezdve: a hajdúböszörményi ref. egyház 44 és a hajdúszoboszlói ref. egyház 28 tantermes iskoláit vegyék át s kössenek szerződést a

tantermek s iskolai célu ingatlanok átadására és a tanítók átvételére nézve. Erdeme a vármegye református vezetőségének, hogy határozatában már azt is előre megszabta, miszerint

az összes tanerők mindaddig reformátusok lesznek, amíg a tanulóknak több mint az 50 százaléka református vallású s ezek a tanerők a református hittant és éneket, most és a jövőben is díjtalanul tartoznak tanítani.

Hajdúhadház az utóbbi hetekben szintén bejelentette felekezeti iskoláiról való lemondását.

Ez iskola átadásához kénytelen volt az elmúlt napokban az Alsó-Szabo és Hajdúvidéki Egyházmegye közgyűlése hozzájárulni, kifejezván ama véleményét, hogy felekezeti iskoláinkat csak az 1848 évi XX. tc. végrehajtása mentheti meg, vállalnia kell tehát az államnak a felekezeti tanítók fizetésének a kiszolgáltatását és az iskolai adósságok valami módon való rendezését; az iskolafenntartókat

terhelvén ezután is: a tanítói lakberek fizetése és az iskolák dologi kiadásainak a fedezése.

Béltékny Lajos hajdúszoboszlói lelkész pedig indítványt adott be Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságához: feliratilag keresse meg a szeptember 30-án tartandó vármegyei közgyűlés a magyar kormányt, hogy addig is, míg az 1848. évi XX. tc. 3. §-ába foglalt eme rendelkezés: „Minden bevett vallásfelekezetenek egyházi és iskolai szüksége közadalmi költségek által fedeztessenek“ — tökéletesen végrehajtható lenne, a törvényhozás sürgősen gondoskodjék róla, hogy a sokhelyen nyomászó helyzetben levő nem állami tanítók hátralekös helyi járulékaiknak a kiegyenlítésére és a tanítói fizetések kiszolgáltatása végett az utóbbi időben felvett kölcsönök törlesztésére,

az iskolai fenntartók kezeihez megfelelő államsegély utaltassék ki,

a nem állami (községi, felekezeti) tanítók fizetése a törvényhozás által az állami tanítókéval minden tekintetben (100 százalékban) — egyenlősítették s részükre az ekként meghatározott fizetés minden levonás és késedelem nélkül pontosan kiszolgáltatassék, Hasonló felirat végett a társ-törvényhatóságok megkerestettek.

Amíg ilyen gyökeres és általános törvényhozási intézkedés nem lesz a népoktatás ügyében, addig azt az egyformán fizetési nehézségekkel küzdő egyházak és politikai községek, itt az alföldi nagy helyeken, egyik a másik nyakába dobálják, de a kívánt nyugvóponttra jutni, a népnevelés nagy kárára, nem engedik.

Az elhunyt Somossy Béla polgármester ellen alaptalan vádakot koholt s megvádolta a város egész vezetőségét egy ismeretlen rágalmozó

Nem mindennapi ügy hatalmas aktacsomója érkezett le a napokban Hajdú vármegyéhez. Még az elmúlt esztendő novemberében történt, hogy Kiss Mihály 2001. számú hajdúböszörményi lakos aláírásával terjedelmes beadvány érkezett a vármegyéhez. Az aláíró Kiss Mihály ebben a panaszos íratban a leghetetlenebb állításokat kockáztatta meg. Súlyos vádakot emelt az azóta elhunyt dr. Somossy Béla polgármester ellen és sorba megvádolta a város egész vezetőségét. — Az adópénztárnok azt állította, hogy az adókönyveket „állandóan“ meghamisítja és a sógora, meg komája tartozását leírja, akkor is, ha azok nem fi-

zettek egy krajcár adót sem.

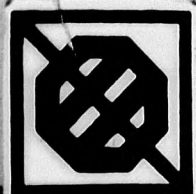
Hajdú vármegye vezetősége természetesen azonnal megindította a vizsgálatot, amelyet dr. Nábráczky Béla főjegyző folytatott le minden részletre kiterjedő pontossággal. A vizsgálat beigazolta, — hogy a panaszos beadványból egyetlen árva szó sem igaz. Kiderült ezenfelül az is, hogy a 2001. bázszám alatt nem lakik Kiss Mihály nevű ember, már csak azért sem, mert ez a ház dr. Somossy Béla polgármester tulajdona. Kihallgattak számos Kiss Mihály nevű böszörményi embert, azonban a Kiss Mihályok közül senki sem vállalta a mű szerzőségét.

A vizsgálatot ilyen módon befe-

jezték és a belügyminiszter most értesítette Hajdú vármegyét, — hogy a vizsgálat eredményét teljes egészében jóváhagyta.

A hajdúszoboszlói belső közbirtokosság véleményező bizottsága

A m. kir. földművelésügyi miniszter, a Hajdúszoboszlói Belső Közbirtokosság Legeltetési Társulatának miniszteri biztosa mellé állított véleményező bizottság tagjaiul: S. Kovács Gábor, Cseke Gábor, Márton Mihály, dr. Soós János és Borbély Ferenc hajdúszoboszlói lakosokat jelölte ki.

Széljegyzetek a hajduböszörményi gazdagüléshez

Irta: *vitéz Kőszegi Frigyes.*

A Gazdaszövetség pár héttel ezelőtt nagy érdeklődés mellett megtartott hajduböszörményi alakulógyűlése minden déccens jellegével is hatalmas demonstráció volt a ma fennálló viszonyokkal szemben.

A szónokok ugyan váltig hangoztatták a kormányhűséget, a szónoklatok tartalma és érve ése azonban szöges ellentétben állt a lojális nyilatkozatokkal.

Hogy mi jött igazán szívből: a törhetetlen ragaszkodás hangoztatása-e vagy a tények felsorolásából felmerülő ijesztő igazság — nem vitás. A valóság az, hogy a hivatalos szónokok sem tudtak szabadulni a lelkiükben felgyülemlett keserűség fojtogatása alól s ha nem fizik hozzá minden alkalommal gutgesimtséjük emlegetését — bizony-bizony ellenzéki népgyűlés arcvonásai alakultak volna ki a tárgyilagossá szemlélő számára.

Ami a tények előrelátásával kapcsolatban ott hallottunk, mind igazak és ámenek.

Igaz, hogy a gazdatársadalom tovább már nem bírja azokat a terheket, amelyek a különféle megadóztatások címén vállaira súlyosodtak. Igaz, hogy önhibáján kívül került abba a helyzetbe, hogy immár a legjobb akarat mellett sem tud adófizetési kötelezettségeinek megfelelni. Igaz, hogy a rossz termés és még rosszabb értékesítési viszonyok miatt már csak mesterséges injekciók tartják benne a lelket. Igaz, hogy tehetetlenül vergődik a környékeli kamatterhek szorításában. Minden, minden igaz, csak azt az egyet vonjuk kétségbe, hogy ezen a pusztulást jelentő valóságokon sürgősen és gyökeresen akarunk segíteni ott, ahol segítség lehetősége megvan.

Erre a kétségkedésre bőséggel van indokunk. A nemrégiben betakarított sovány kalászos értékesítése alig, vagy semmit sem hozott a gazdának. Kényszerűségében sok gazdának azt az öngyilkossággal határos lépést is meg kellett tennie, hogy kis termését azonnal áruba bocsássa úgy, ahogy veszik: héttől tíz pengőig, minőség szerint. Mint eszponnek a tengerben, olyan volt az eladott búzatermésnek a hafása a terhek özönében. Elodázást nem tűrő elkötelezettségei: a eselédhérék, a kerékgvárto, a kovácszámlák, nem is említve a bankterheket, amelyek nyomában a jelentős törlesztések követelése közönséges és megszokott ostorsuhintás. Hogy mit tudott volna itt az állambatalom segíteni? Az a gépies felelet: semmit, mert ez világjelenség. Higyjük, hogy így van, de azt meg tudjuk, hogy a helytelen tarifamegállapítás az egyik koporsószege a búza jobb árának. A tisztántúli gazda kerek három pengővel kap kevesebbet a búzájáért, mint szerencsésebb pestvidéki gazdatársa. Ez már nem egészen világjelenség.

Nyolc és fél százalék kölcsönkamat mellett, amiket még nem rég a 10, 11, sőt 14 százalék is hosszú ideig megelőzött, a terhek alól a gazda soha sem fog szabadulni tudni. Ugy hírlik, hogy a kamatláb mérséklésének kérdése

rövidesen tárgyalás alá kerül. — Csak késő ne legyen és valóban segítő mértékben állapíttassék meg!

Hónapok óta tele vannak a „jól informált” lapok a rekordtengeri-terméssel. A valóság az, hogy legfeljebb közepes a hozam. A nagy termés világgá kürtölése az árakat mázsáriként 3 pengőre szorította le (nagyobb tételekben) s a gazda itt is ráfizet. Vegyünk csak egy példát. Nem ritka az olyan föld, amelyért holdanként 4 mm. búza bérletért fizetnek. (De van 5 mm.-ás is). Kat. holdanként ennek a bérletára 4x14, vagy 4x15 P — 56 vagy 60 P. Terem a rész

levonásával jó esetben 15 mm. esőves tengerit. Ennek ára 3x15—45 P. Már itt 11—15 P a veszteség. Ehhez jön a megmunkálás, vetőmag, adó stb., holdanként tehát 30—35 P a ráfizetés. De alig van rajta haszon akkor is, ha nem bérlet, hanem saját tulajdon a föld. A 3 pengős tengerit most összeszedik. A gazdának nem marad semmije, csak az a tudat, — hogy tavasszal négyszeres áron kénytelen majd a szükségletét beszerezni.

Ez nem egészen világjelenség, mert ebben az esetben állami akciónak kellett volna megindulnia, hogy a gyalázatosan lenyomott

Elitelték a hajdunánási szocialista párttitkárt

A hajdunánási szocialista párttitkárja, *Thenerkauf Gyula* állami és társadalmi rend felforgatása ellen irányuló vétséggel vádolva került ma a debreceni törvényszék Rézler-tanácsa elé.

A vádirat szerint ez év június 8-án a vádlott a hozzá tanácsot kérni menő *Simon János*nak azt

mondta: „Ne menjen el az idezésre, mert nem pulikutya az ember, hogy minden fütyentésre szaladjon. Menjen haza, rövid időn belül ügyis minden megváltozik.

A mai tárgyaláson *Thenerkauf* ártatlanságát hangoztatta s azzal védekezett, hogy az egész csupán

árakat intervenciók vásárlásokkal elfogadható szintre emelje.

Ne beszéljünk most arról, hogy egy tétlen ára 50—60 pengő, arról se, hogy a magas szórómárak miatt a védőoltások mindjobban elmaradnak, de arról se, hogy évek óta alig használ a gazda műtrágyát. Ne szóljunk az ármentesítő munkálatok lefokozott mértékéről. Mindezekről máskor. Most csak annyit állapítsunk meg, — hogy mindezek tudatában jelentenek-e valamit a kormányhű nyilatkozatok?

Tény, hogy rajtuk csak a kormány segíthet, de legyen az olyan kormány, amelyik akar is segíteni. Akkor valamennyien mögötte vagyunk, egyébként azért kell imádkoznunk, hogy az Isten ment sen meg a barátainktól — az ellenségeinkkel majd magunk is elbánunk.

Izgatásért elitelt napszámos

Tiszapolgáron az idén április 13-án egy nagyobb társaság mulatott az egyik vendéglőben. Izgatás közben *Suhajda József* borát megitták, amiből veszekedés fejlődött s a veszekedés közben *Suhajdát* alaposan helybenhagyták.

Király Bertalan napszámosnak

a kalapja mellett egy nemzeti színű szalag volt s amikor ezt *Suhajda* meglátta, odakialtott: „Várjatok, lesz még olyan idő, hogy megölettem veletek a nemzeti szalagot!”

Suhajda Józsefet e kijelentése miatt a törvényszék ma vonta felelősségre. — *Suhajda* az ellene

emelt izgatás vádját tagadta, tiltakozott az ellen, hogy ő a kijelentést megtette volna.

A bizonyítás befejezése után a törvényszék bűnösnek mondta ki *Suhajda Józsefet* s 1 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem felebbezést jelentett be.

A bedugult hortobágyi gázfúrás felszabadítási munkálatairól

Az egész országban rendkívüli érdeklődést keltett az a hír, hogy a hortobágyi csárda udvarán gázforrás tört fel. A forrás a kitorés alkalmával tudvalevőleg eltömődött s emiatt, de megtechnikai követelmények következtében is szükségessé vált a esővek kieserlése.

Kérdést intéztünk *Faller Gusztáv* főmérnökhöz, a fúrás munkálatait kiváló vezetőjéhez, aki a következőket mondotta a jelenlegi helyzetről:

— A fúrásnál ebben a pillanatban jelentősebb újság nincsen. A munkát folytatjuk, lefelé haladunk a esővezéssel és folytatjuk

a kitarítási műveleteket. Hogy ezzel mikor leszünk készen, az egyelőre bizonytalan: szerencsés esetben egész rövid időn belül, de megtörténhetik az is, hogy a munka heteket vesz igénybe. Addig természetesen nem lehet bizonyosat mondani a fúrás eredményességéről tekintetében sem.

Hamis ötpengőssel akart fizetni egy hajduböszörményi vendéglőben egy cipész

Móricz Imre szegedi rendőr, aki Hajduböszörményben tölti a szabadságát, előállított a böszörményi rendőrségen egy *Szabó Imre* nevű cipészt, aki a *Grünfeld Vilmos*-féle koreszmában hamis ötpengőssel akart fizetni.

Napokon keresztül nyomoztak az ügyben. *Szabó Imre* állandóan azt hangoztotta, hogy ő *Venter Balázs* gazdálkodótól kapta a pénzt, akinek csizmát csinált.

Kihallgatták a rendőrségen *Venter Balázst*, aki viszont azt

vallotta, hogy ő szeptember első napjaiban több libát adott el és néhány darab ötpengőst kapott. Sejtelve sem volt róla, hogy ezek közül valamelyik hamisított pénz.

Végül is a hamisítványt a debreceni királyi ügyészséghez küldték el, amely azt hivatalból felterjeszti az állami pénzverdehez. — Közben a nyomozás a hamis pénz forgalombahozója és annak készítője ellen megindult.

A környéken egyébként igen elszaporodott a hamispénz.

Árdrágításást feljelentették a hajdudorogi meszárosokat

A hajdudorogi csendőrség úgy találta, hogy a hentesek és meszárosok a vételárhoz képest igen drágán adják el a húst és ezért feljelentést tettek az ügyészségen. A debreceni ügyészség a feljelentésben foglalt adatokat közölte a kereskedelmi és iparkamarával és véleményt kért, hogy megállapítható-e az árdrágítás vádjá.

A kamaránál nagy tanácskozás volt az érdekes ügyben és a hentesek és meszárosok valószínűleg mentesülnek a vád alól, mert igazolni kívánják, hogy nem árultak drágábban, mint a szomszéd községek hentesei és meszárosai.

HIRES

Leleplezték Erzsébet királynő szobrát.

Erzsébet királynő szobrát vasárnap délelőtt országos ünnepség keretében leleplezték le. Zsitvay igazságügyminiszter ünnepi beszéde után Sipőcz polgármester átvette a szobrot, amelynek talapzatán elsőnek Horthy kormányzó helyezte el koszorúját.

Ravasz László ref. püspök 50 éves
Mint értesülünk, dr. Ravasz

László református püspök holnap éri el születésének 50-ik évfordulóját. A nagy tiszteletben álló, kiváló egyháziot már is tömegesen keresték fel jókívánatokkal a társadalom legkülönbözőbb rétegeiből.

A jegybank kimutatása.

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a szeptember 23-iki kimutatás szerint a szeptember 15-i forgalommal szemben 14,7 millió pengővel csökkent. E csökkenést főképpen az állami számlákra történt befizetések idézték elő, mely 10,6 millió pengő volt, hozzáadva ehhez az egyéb számlákra befolyt 0,3 millió pengőt, a zsírókövetések állománya összesen 10,9 millió pengővel emelkedett. A váltótárcza 2,9 millió pengővel apadt. Az érékszlet 0,6 millió pengővel növekedett.

Magyar baromfi az angol piacon.

Az elmúlt héten Angolországba 31.000 métermáza baromfi érkezett külföldről. A legnagyobb mennyiség: 12.000 métermáza Magyarországból érkezett Londonba.

Új engedélyt kell kérni

a régi jogú berautó fuvarozóknak.

A kereskedelmi miniszter rendelet adott ki, amely szerint mindazoknak a berautófuvarozóknak, akik iparengedélyüket az 1884. évi közlekedési törvény, illetőleg az 1922. évi XII. törvények alapján szerezték, az illetékes hatóságnál október 15-ig újra kell kérni, hogy iparukat tovább folytathassák. Aki ezt a kérelmet elmulasztja, elveszti iparjogosítványát.

Az állam fizeti a lakbért a nincstelen lakók helyett.

A szeptember 20-án kelt 4780-932. M. E. számú rendelet azonnali hatállyal úgy intézkedik, hogy a háztulajdonosok, akiknek teljesen nincstelen lakók vannak, a lakó helyett az államtól kapják meg a lakbérösszeget.

Vakmerő baromfi tolvaj.

A környék baromfitartó gazdái nek réme került ma a debreceni törvényszék elé. Varga Imre román állampolgár, aki különböző buncselekményekért már 8 évet ült, ez év júniusában a környékbeli falvakból és tanyákból 94 baromfit lopkodott össze. A tárgyaláson Varga beismerte a lopásokat. Tizenkét rendbeli lopásban mondották ki bűnösnek és két évi fegyházra ítélték.

LADÁNYI JÓZSEF puskaműves

üzletét Piac u. 59. alól REVÉSZ TÉR 2. SZAM ALA (Kistemplombazár) helyezte át. Fegyverek, löszerek és vadászati felszerelések legolcsóbb beszerzési helye.

Közgazdaság

Hogyan rendezik Romániában a gazdadósságokat

A gazdadósságok kérdése, — amely most a politikai válság központjában áll, Romániában a közelmúltban szintén kormányválságot idézett elő. A Vajda-kormány visszavonta elődjének erre vonatkozó és már életbelépett törvényjavaslatát és új javaslatot terjesztett a kamara elé. Az új javaslatról, amely természetesen a romániai viszonyokhoz s nem a mi, sok tekintetben eltérő helyzetünkhez van szabva, a következő ismertetést kaptuk:

Az új román törvényjavaslat abból indul ki, hogy legegyszerűbb a kérdés elintézését a felek békés megegyezésére bízni és ezért 18 havi időt engedélyez, hogy a konverziós adósok és hitelezők magánegyesítésre jussanak. Magánegyesítést, amelyet a bíróságoknak joguk van felbírálni, azok az adósok köthetnek, akiknek jövedelme legalább 50 százalékból földművelésből származik. A húsz holdat meghaladó ingatlan tulajdonosának azt is be kell bizonyítania, hogy adóssága szántóföldeknél holdanként legfeljebb 10.000 lei, gyümölcsösnél legfeljebb 17.500, szőlőknél pedig legfeljebb 25.000 lei. Konverzió esetén is tartozik az adós lejárt váltóit beilyegmentesen megújítani. A kamat az első hat hónapban 20 holdon alul 4 százalékos, azon felül 5 százalékos. A kamat nemfizetése feljogosítja a hitelezőt a behajtási lépések haladéktalan eszközzésére, a prolongációs váltó

megtagadása esetében pedig az adós végleg elveszti a konverzióra való jogát. Ha a türelem idő alatt a felek között nem jön létre magánegyesítés, a bíróság állapítja meg, hogy fennforognak-e az orvoslás lehetőségei és hogy helye van-e a végrehajtási eljárás további 12 hónapra való felfüggesztésének.

A húsz holdnál kisebb birtokok tőkétörlesztése az első hat hónap alatt kétszeres összegben számítható fel, vagyis ha az ilyen adós a tőkére 1000 leit fizet, tartozásából 2000 leit törlesztett. Az ügynevezett népbankoknál és hitelszövetkezeteknél csupán 25 százalékos többlet számítható be. Érdekes rendelkezése a törvényjavaslatnak az, amely szerint azok a hitelintézetek, amelyeknek kinnlevőségeiből legalább 40 százalék e törvény szerint konverzió alá esik, bizonyos ideig, de legfeljebb 18 hónapig a náluk elhelyezett betéteknek csupán egy részét kötelesek egy összegben vagy havi részletekben kiszolgáltatni. A betétfizetés megtagadása kérdésében a román nemzeti bank dönt. A végrehajtási eljárás csupán a tőke kifizetése tekintetében van felfüggesztve, a kamatok azonban három havonként fizetendők. Az első hat hónap alatt a kisbirtokosok 4, a nagyobbak 5 százalékos kamatot fizetnek, a további 12 hónapra pedig a 20 holdat meghaladó ingatlanok birtokosai a jegybank viszleszámolási kamatot fizetnek.

Karabéllyal agyonlőtte magát Debrecenben egy nyugalalmazott főszámvevő.

Trimi György 53 éves nyugalalmazott katonai főszámvevő Szedder uca 5. szám alatti lakásán délelőtt 9 óra tájban azzal az ürüggyel, hogy 95-ös mintájú Mamlücher karabélyát akarja megtisztogatni, — szobájába vonult. Pár perc múlva a szobából a katonafegyver jellegzetes, és

csattanása hallatszott s mire a házbeliék berohantak, a földön, állott halántékkal, élettelenül fekiúdt a főszámvevő.

A kormányválság megoldása.

A tegnapi napon az államfő folytatta a kihallgatásokat a kormányválság ügyében. Az egységes pártban a hangulat teljesen pesszimiztikusra fordult. Egyre több hír kél szárnyra Gömbös Gyula minisztere. mőkéségéről.

A „Hajduság“-ot Kabán és Nádudvaron a Hangya Szövetkezetnél is meg lehet vásárolni

Kellemeset a hasznossal köti össze, egészségét megőrzi, ha a

Hajduszoboszlói hévvizfürdőt

látogatja. 3000 liter konyhasós — jódos — brómos hévviz percnként. Medencénkben 24 óránként vízcseré. Fürdővonat indul vásár- és ünnepnapokon a vármege különböző részeiből

Kedvezményes gyümölcsfaoltványok

A Tiszántúli Faültetők társasága értesíti tagjait, hogy Debrecen város faiskolája a Faültetők Társasága tagjai részére magastörzsű, kiváló szépségű, terebélyes koronával és dús gyökérzetrel bíró gyümölcsfa oltványokat ad egy pengőért; ugyanezeket kisebb szépségűvel, de kifogás talan gyökérzetrel 60 fillérért adja. A fajták mind Debrecen környékére az országos pomológiai bizottság által megállapított fajták. Gazdaságok határfásítására alkalmas erőteljes suhángokat darabonként tíz fillérért adja. Követlenül a faiskola vezetőségéhez kell fordulni.

Ez a legmesszebbmenő engedménnyel való kiszolgálás csak a Faültetők Társasága tagjai részére történik.

Uj szervezettel állítanak fel a növényvédelem érdekében

A földművelésügyi miniszter a növényi kártevők és gombabetegségek megakadályozására, az e téren eddig is működött növényvédelmi intézmények bekapcsolásával egy szervezetet alakított „Magyar Növényvédelmi Szolgálat” elnevezés alatt, amely október 1-i hatállyal megkezdte működését.

Az állati és növényi kártevők mérhetetlen károkat okoztak mezőgazdasági és kertgazdasági terményeinkben és ezeknek a károknak a legteljesebb megszüntetését az állam saját feladatának tekintti már.

A Magyar Növényvédelmi szolgálat szervezete szakkérdésben úgy a hatóságoknak, mint magánosoknak felvilágosítással és tanácsal szolgál. Tekintve ezen szervezet nagy fontosságát, felkéri a miniszter a hatóságokat, hogy zavartalan működésében támogassák.

Tizezer pengő sertéspestis elleni oltásra Hajdumegyében

A földművelésügyi miniszter értesítette az alispáni hivatalt, hogy ha a sertéspestis elleni oltások terjesztése érdekében az állategészségügyi ebadó-alap jövedelméből, esetleg magából az alából a törvényhatóság bizonyos összeget megszavaz az oltóanyag beszerzéséhez, — a miniszter nem fog elzárkózni az elől, hogy ezt az oltóanyagot díjmentesen, vagy mérsékeit díjért a kisebb sertésállományu birtokosok rendelkezésére bocsássák.

Ilyen propagandaoltás céljára a szérumot az anyagtermelő intézetek az év végéig olcsóbban bocsátják rendelkezésre.

Egyébként ezzel a kérdéssel foglalkozott a 12-iki kisgyűlés is és felhatalmazta az alispánt arra, hogy a szükséghez mérten 10.000 P erejéig oltóanyagot szerezzen be s azt a jelentkezők között ossza meg.

HA DEBRECENBE JÖN!
okvetlen keresse fel Szentesi Pál Csapó 40. szám alatti korcsmáját. (Tüzoltólaktanyával szemben.)

SZOLID, OLCSÓ ÁRAK!

HÁZIASSZONYOK TENNIVALÓTA

A paradicsom befőzése.

Az egyenlően és egészen érett, egészséges paradicsomot megmosuk. Az esetleg sértült részt kivágjuk. Forrásban levő vízzel leforrázzuk és ebben 2—3 percig állani hagyjuk. Forrásban levő vízzel leforrázzuk és ebben 2—3 percig állani hagyjuk. Azután tépszaszedő kanállal kiszedjük, lecsöpögtetjük, majd áttörjük. Erős tűzön, jól fedett edényben jól átforraltjuk. Amikor tökéletes forrásban van, palackokba töltjük. (A palackokat 75 C fokos vízfürdőben előre felmelegítjük.) A paradicsomot csak a palack nyakáig töltjük. Azonnal bedugaszoljuk. A dugó kiálló részét levágjuk és forró szurokba mártjuk.

A paradicsom rendkívül értékes növény. Az összes vitamint, bőséges mennyiségben tartalmazza. „A” vitamintartalma akkora, mint a vajé. „B” és „C” vitaminban annyira gazdag, hogy mindazok a betegségek, amelyek ezeknek a hiánya folytán keletkeznek, paradicsom fogyasztása mellett megszűnnek. (Skorbut, beriberi.) Jelentőségét fokozza az, hogy gyümölcséssavai a benne foglalt vitaminokat a hő, a szárazság és a raktározással szemben annyira megvédik, hogy a veszteség jelentéktelen. A wisconsini egyetem háztartási kutató laboratóriuma megállapította, hogy a zárt edényben főzött paradicsom 9 hónap múlva is megközelítően majdnem annyi „C” vitamint tartalmaz, mint a friss. Csak 15—20 hónap múlva mutatkozik kisebb veszteség. A paradicsom tehát pótolja a narancs levét.

Vakmerő betörés Hajduszovátón

Vakmerő betörés történt Gottlieb Dávid kereskedőnél Hajduszovátón. Gottlieb, aki rendszerint nyitott ablaknál szokott aludni, tegnap is nyitva hagyta az ablakot, melyen ismeretlen tettes beemáskozott a hálószobába és a vakmerő betörő ugyszólván Gottlieb feje alól lopta el az ágyneműt, — 150 pengő értékben.

A püspökladányi járás
főszolgabírája.

3361—1932. sz.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY

Püspökladány községben megüresedett községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

A pályázati kérelmek erkölcsi és politikai megbízhatóságot, eddigi működést, valamint az előírt képesítést igazoló okmányokkal felszerelve f. évi október hó 20-ig nyújtandók be hozzám.

Elkésztett kérelmeket figyelembe nem veszek.

Az állás javadalmazását a 62.000—1926. B. M. sz. rendelet I. fejt. 2. pontja szabályozza.

A választás napját később fogom kitűzni.

Püspökladány, 1932 szeptember 23.

Dr. Lesenyi s. k.
főszolgabíró.

Sport hírek

A Hajdu kupa mérkőzések

Amint már a múlt lapszámunkban jeleztük, a Hajdú Kupáért folyó körmérkőzések október hó 2-n. vasárnap kezdődnek. Kerekes Géza intéző bizottsági elnök által megejtett sorsolás eredményei alapján, a vasárnapi mérkőzések sorsrendje és időpontja a következő:

Move Kabai Sport Egyesület—Püspökladányi Máv. október 2-án fél 4 órakor, Kabán, a vásártéri sportpályán.

Nádudvari Levente Sportegyesület—Vámospécsi Sport Club, október 2-án, 3 órakor, a nádudvari sport telepen.

Földesi Ifjúsági Sport Egye-

sület—Hajdúszoboszlói Levente Sportegyesület, október hó 2-án, Földesen d. u. fél 4 órakor, a sport telepen.

A mérkőzésekre szövetségi bíró kiküldéséről a Hajdúság, illetőleg a Hajdú Kupa mérkőzés intéző bizottsága gondoskodott és azoknak nevét és érkezési idejét az illetékes egyesületekkel idejében közölni fogja.

Amint már annak idején jeleztük, minden csapat saját költségén utazik.

A mérkőzések eredményéről a Hajdúság legközelebbi száma közöl részletes ismertetést.

Kupa előmérkőzés Földesen

Kabai Move SC—Földesi KISE

A mérkőzés a kabai csapat lendületes támadásaival kezdődött, azonban a jó formában levő földesi védelem minden akciót szel. A 9. percben a földesi center előreadott labdájából Ujhelyi II. védhetetlen gólt lő. A gól felvillanyozza a földesi csapatot és támadást-támadás után vezet, amit a 24. percben eredmény is kísér. Halasi jobbszélső villámgyors lefutását befejező lövés szerű kereszt passzába Ujhelyi II. beleugrik és labda már a kapuban is van. Ezután ismét Kaba támad. A 37. percben Erdélyi beadását Poresin védhetetlen góllá értéke-

síti. Félidő 2 : 1.

A második félidőben a kabai halvesor visszaesett, ami a földesiek állandó fölényét biztosítja. A sorozatos akciók eredménye a 14. percben esett gól. Rózsahegyi lefut, beadását Pethő center élesen a jobb sarokba helyezi. A mérkőzést gyors iramú kemény küzdelem jellemezte.

A földesiek közül szép játékkal kitűntek Pethő, Rózsahegyi, Ujhelyi I., Ujhelyi II. A kabaiak legjobb embere a nádudvari kölcsönjátékos, Papp volt. Kitűnt még Erdei balszélső is.

PMáv—K. Move 8 : 0 (3-0)

Püspökladány. Bíró: dr. Kupinszky.

PMÁV: Soltészki — Erdei I., Ulicska — Ember, Haresa. Szabó — Büchel, Nádor, Rosenberger, Marton, Molnár.

KMOVE: Oláh — Neuhoff II. Csányi — Kabai, Tesinszki, Varga — Csöreg, Pintér, Nagy, Körmenyi, Markó.

A tartalékos KMOVE egy percig sem volt komoly ellenfele a bajnokesapatnak. — Már az első percben Marton szerez gólt egyéni játékkal, majd a 3. percben Rosenberger utánozza. 2 : 0. Hosszú időn keresztül változatos játék következik, de míg a PMÁV sok helyzetet hagy ki, addig a K. MOVE akciói csak a hátrédekig jutnak el. A 40. percben Nádor a

16-osról lött góllal állítja be a félidő eredményét. 3 : 0.

Szünet után Marton a 6. percben következik, hogy aztán a finisben meginduljon a góleső. A 32. percben Büchel, a 34. percben Marton, a 37. percben Molnár és a 42. percben Nádor lövik a gólokat. — Utóbbi a mérkőzés legszebb gólja.

A győztes csapatból kiemelni senkit sem lehet, egységes volt és ennek köszönhető a szép eredményt. — A KMOVE-ban Oláh, Neuhoff II., Pintér és Nagy érdemelnek dícséretet.

Fizessen elő a
„Hajdúság“-ra

Gazdaságok szükségletüket legelőnyösebben beszerezhetik és terrényeiket értékesíthetik

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

tiszántuli kirendeltségénél

Debrecen, Hunyadi utca 13. — Telefon 27-97.

Kerékpárlopás

Szerdán este 7 órakor Debrecenben, a Piac u. 9. számú ház előtt Nyegru Károly detektív arra lett figyelmes, hogy egy fiatalember felkap egy, a járda pereméhez támasztott őrizetlen kerékpárra, — amellyel el akart kerekézni.

A detektív megállította a fiatal embert, aki elmondotta, hogy Erdei Imrének hívják, hajdúböszörményi és azzal védekezett, hogy csak meg akarta tréfálni a kerékpár tulajdonosát, aki neki jó ismerőse. A detektív természetesen nem elégedett meg a feltálatlással, hanem előállította.

A rendőrség most az irányban nyomoz, hogy Erdei nem követett-e el még több kerékpárlopást is.

Ne akasszák fel Ferit!

Kedden délelőtt 9 órakor a debreceni vizsgálóbírói szobában dr. Tóth János megkezdte mindazoknak a kihallgatását, akiket Cseh Ferenc ügyével kapcsolatban a rendőrség és esendőrség már kihallgatott. A tanúk kihallgatásának az a főcélja, hogy összeszedjék azokat az adatokat, amelyek igazolják azt, hogy Cseh Ferenc előre készült Szatmári Zsófia megölésére.

Kihallgatásra idézték Bakó Katalint is, a gyilkos barátját. — akinek kedvéért ölte meg régi szeretőjét.

A vizsgálóbírószám folyosóján találkozott a gyilkosság óta először Cseh Ferenc Bakó Katalinnal. Szuronyos fogházor kísérte a kihallgatásra a gyilkost, akinek félénken nyitottak utat a kihallgatásra beidézett tanúk. Bakó Katalin, ahogy meglátta rabruhába öltözött kedvesét, velőtrázó sikoltásba tört ki és kiugorva a tanúk sorából, meg akarta ölelni Cseh Ferencet, aki rémült dermedten nézte az önruralmát vesztett nőt. Megállt a szuronyos őr előtt és nézte Bakó Katalint, akin erőtt vett a sírás és nem tudott mást mondani, csak azt, hogy:

— Feri, Ferikém, Jaj Istenem! A folyosón tovább sírdogált: — Ha felakasztják a Ferit, én is utána megyek a halálba!

A püspökladányi járás
főszolgabírája.

3712—1932. sz.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY

Hajdúvármegye, Püspökladányi járáshoz tartozó Tetétlen községben megüresedett főjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A pályázati kérelmet erkölcsi és politikai megbízhatóságot, eddigi működést, valamint az előírt képesítést igazoló okmányokkal felszerelve f. évi október hó 30-ig nyújtandók be hozzám.

Elkésztett kérelmeket figyelembe nem veszek.

Az állás javadalmazása: természetbeni lakás, 20 kat hold földnek hasznélvezete és az 1926. évi 62.000. sz. B. M. rendelet értelmében járó fizetés.

A választás napját később fogom kitűzni.

Püspökladány, 1932 szeptember 26.

Dr. Lesenyi s. k.
főszolgabíró.

Kiadásért felelős laptulajdonos:
MEISSNER KÁROLY.

Korvin nyomda, Debrecen, Sas-utca 2.